

Titulació	Tipus	Curs
Logopèdia	OP	4

Professor/a de contacte

Nom: Pere Jordi Fàbregas Batlle

Correu electrònic: perejordi.fabregas@uab.cat

Equip docent

Pere Jordi Fàbregas Batlle

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

Cap. S'aconsella haver cursat i refrescar els continguts de "Deglució i trastorns relacionats: valoració i intervenció", "Canvis biològics en el cicle vital: implicacions per a la logopèdia", "Patologia de la audició, la parla, la veu i la deglució" i "Neurologia del llenguatge"

Objectius

L'assignatura té com objectius que s'assoleixin competències en:

- Principals esdeveniments i fases del desenvolupament pre i postnatal.
- Conceptes bàsics en relació amb defectes congènits físics, teratologia i patologies que afecten al nadó.
- Introducció general a la neonatologia i neuropediatria.
- Neurodesenvolupament i maduració sensorial i cognitiva.
- Neonats amb risc vital i/o seqüeles neurològiques.
- Avaluació del desenvolupament motriu, sensorial, cognitiu i del llenguatge.
- Estimulació neurosensorial i cognitiva en neonats.
- Assessorament familiar en neonatologia.

- Intervenció interdisciplinària i col·laboració interinstitucional.

Resultats d'aprenentatge

1. CM19 (Competència) Interpretar les dades de l'avaluació i d'altra informació rellevant amb finalitats diagnòstiques en neonatologia, pediatria i geriatria.
2. KM52 (Coneixement) Explicar la influència del dany cerebral, tant prenatal, perinatal com neonatal sobre el llenguatge i la comunicació, així com les funcions orals no verbals.
3. SM36 (Habilitat) Fer servir la terminologia bàsica de la recerca en l'àmbit de la neuropediatria, la neonatologia, la neurofoniatria i altres disciplines afins.
4. SM37 (Habilitat) Fer servir les tècniques i instruments d'avaluació logopèdica en neonatologia, pediatria i geriatria.
5. SM38 (Habilitat) Planificar accions en neonatologia, pediatria i geriatria per a la prevenció d'alteracions del llenguatge, la veu i la deglució, a partir d'estudis de casos.

Continguts

TEMA 1. Desenvolupament humà normal:

1. Bases moleculars del desenvolupament:
2. Desenvolupament embrionari i fetal humà
 1. Cronologia del desenvolupament prenatal humà: períodes embrionari i fetal.
 2. Interacció materno-fetal: factors materns i ambientals del desenvolupament
 3. Placenta i membranes fetals:
4. Desenvolupament postnatal
 1. Adaptació a la vida postnatal
 2. Nounat, lactant, preescolar, escolar i adolescent

TEMA 2. Desenvolupament anòmal:

1. Defectes congènits físics: concepte y classificació
2. Teratologia:
 1. Factors i agents teratogènics
 2. Epidemiologia del desenvolupament anòmal
4. Patologia del nounat:
 1. Baix pes al neixer, prematuritat, CIR
 2. Defectes del sistema nerviós
 3. Defectes dels òrgans dels sentits: visió i audició.
 4. Defectes de l'aparell cardiovascular
 5. Defectes del aparell respiratori
 6. Defectes del desenvolupament de la cara i el paladar
 7. Defectes de l'aparell digestiu

TEMA 3. Concepte de neonatologia, neurodesenvolupament i estimulació precoç

TEMA 4. Neonatologia: diagnòstic i intervenció

1. Unitats de cures intensives neonatals (UCIN)
2. Diagnòstic multidisciplinari del nounat
3. Intervenció del logopeda en el nounat
 1. Estimulació orofacial
 2. Alimentació: entrenament en SNN
 3. Alimentació: disfàgia del neonato
 4. Abordatge familiar

TEMA 5. Neurodesenvolupament

1. Seguiment dels riscos al llarg del neurodesenvolupament
2. Riscos i implicacions en el llenguatge, parla, comunicació, alimentació i deglució.
3. Abordatge familiar

TEMA 6. Estimulació precoç: 0-6 años

1. Detecció i intervenció precoç en els trastorns del neurodesenvolupament
2. Abordatge i acompanyament familiar

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes teòriques	24	0,96	
Seminaris de casos pràctics	12	0,48	
Tipus: Supervisades			
Tutories de consulta	30	1,2	
Tipus: Autònomes			
Estudi, desenvolupament d'esquemes, elaboració de treballs	58	2,32	

1. Sessions teòriques

Exposició sistematitzada del temari de la assignatura, per l'adquisició dels coneixements científics bàsics de la assignatura i que cal complementar amb l'estudi personal.

2. Sessions pràctiques :

Sessions pràctiques de observació i anàlisi de material embrionari i fetal de diferents espècies, anàlisi de problemes clínics relacionats amb alteracions del desenvolupament, avaluació dels trastorns del neurodesenvolupament i anàlisi de casos clínics relacionats amb la neonatologia.

En aquestes sessions es promou el treball en grup i l'aprenentatge actiu.

3. Treball monogràfic (TM) :

El TM constitueix l'evidència 3 de l'assignatura.

En el TM , l'alumnat aprofundeixen en un tema relacionat amb la temàtica de l'assignatura, des d'una visió multidisciplinària

- Metodologia : El TM és un treball a realitzar en grup. El resultat final del treball realitzat serà presentat en un format de vídeo, de 5-10 minuts de durada, a través del campus virtual de l'assignatura.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè els alumnes completin les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Examen de teoria (Evidència 1 i 2)	48%	3	0,12	KM52, SM36
Examen pràctic de les evidències 1 i 2	32 %	3	0,12	CM19, SM37, SM38
Treball monogràfic (Evidència 3)	20%	20	0,8	SM36, SM37

AVALUACIÓ:

A. AVALUACIÓ CONTINUADA

Les competències d'aquesta assignatura són avaluades de forma continuada al llarg de el curs mitjançant dos exàmens parcials (Evidències 1 i 2) i un treball en grup (Evidència 3).

Les evidències 1 i 2 són individuals i presencials i la evidència 3 és "en grup" i virtual.

L'evidència 1 es realitza durant el primer període avaluat i la evidència 2 es realitza durant el segon període avaluat.

A.1. Evidències 1 i 2: L'avaluació de l'adquisició de coneixements teòrics i habilitats pràctiques de l'assignatura es realitzarà mitjançant dos exàmens parcials (EVIDÈNCIA 1 i EVIDÈNCIA 2), cadascuna de les quals estarà compost de dues parts:

1. PART TEÒRICA: Examen escrit de preguntes curtes / mitjanes / llargues relatives a conceptes exposats a les classes teòriques. Correspon a l'60% de la nota de l'examen parcial.
2. PART PRÀCTICA: Prova escrita amb diferents formats en relació amb la temàtica desenvolupada en les diferents activitats pràctiques. Podrà consistir en discussió de casos clínics, resolució de problemes clínics, anàlisi d'imatges relacionades amb patologia o desenvolupament normal o qualsevol altra activitat relativa a la temàtica abordada en les sessions pràctiques. Correspon a el 40% de la nota de l'examen parcial.

Per tant, la nota de cada examen parcial (Evidència 1 i Evidència 2) s'obtindrà de la següent operació matemàtica:

$$\text{Nota de l'examen parcial (Evidència 1 o 2)} = \text{Nota teòrica} \times 0,6 + \text{Nota pràctica} \times 0,4$$

A.2. Evidència 3: Treball monogràfic: Al llarg de el temps que duri l'assignatura es realitzarà un treball en grup basat en l'estudi i aprofundiment d'un tema relacionat amb l'àmbit de l'assignatura. Aquest treball monogràfic serà lliurat, com a màxim, en la data en que es realitzi la evidència 2. S'avaluarà amb una nota de 0-10 i es realitzaran comentaris al respecte en el Campus Virtual.

B. NOTA FINAL I SUFICIÈNCIA DE L'ASSIGNATURA:

La nota final de l'assignatura correspondrà a la mitjana ponderada de les notes de les tres evidències (EV1: Primer parcial, EV2: Segon parcial i EV3: Treball monogràfic) i s'obtindrà aplicant la següent fórmula matemàtica:

$$\text{Nota Final} = \text{nota EV1} \times 0,4 + \text{Nota EV2} \times 0,4 + \text{Nota EV3} \times 0,2$$

Per obtenir la suficiència de l'assignatura s'ha d'assolir una nota igual o superior a 5,0 amb el requisit indispensable d'haver obtingut un mínim de 4,0 punts en cadascuna de les evidències.

C. EXAMEN DE RECUPERACIÓ:

Qui no hagi assolit la suficiència de l'assignatura mitjançant les proves d'avaluació continuada de l'assignatura podrà realitzar de nou les EV1 i EV2 de l'examen de reavaluació.

Per a realitzar l'examen de reavaluació cal haver estat avaluat en un mínim de 2/3 de la nota final.

L'examen de reavaluació estarà compost per dues parts separades corresponents a les EV1 i EV2, que tindran les mateixes característiques que les realitzades prèviament en l'avaluació continuada.

Les notes obtingudes en l'examen de reavaluació substituiran a les obtingudes en l'avaluació continuada sempre que siguin superiors a les obtingudes prèviament.

La nota final i l'obtenció de la suficiència de l'assignatura després de l'examen de reavaluació segueixen les mateixes regles que s'han explicat prèviament per l'avaluació continuada.

No existeix un mètode preestablert per recuperar el treball monogràfic (EV3). En el cas de no haver aconseguit la nota mínima per a obtenir la nota de suficiència de l'assignatura es valorarà en cada cas la manera d'aconseguir-la.

D. NO AVALUABLE:

La estudiant que hagi lliurat evidències d'aprenentatge amb un pes igual o superior a 4,0 punts (40%) no podrà constar en actes com 'no avaluable'.

No es preveu que l'alumnat de 2^a o posterior matrícula s'avalui mitjançant una única prova de síntesi no recuperable

Enllaç a les pautes d'avaluació de la facultat:

<https://www.uab.cat/web/estudiar/graus/graus/avaluacions-1345722525858.html>

E. AVALUACIÓ ÚNICA:

Avaluació única

L'AVALUACIÓ ÚNICA ES SOL·LICITA TELEMÀTICAMENT (E-FORMULARI) EN EL PERÍODE ESPECÍFIC (més informació al web de la Facultat)

Es realitzarà el mateix dia que el segon parcial de l'assignatura amb un temps afegit per a les presentacions orals del treball monogràfic.

Evidència 1: Prova d'avaluació dels coneixements teòrics (48% de la nota de l'avaluació única)

Consisteix en una prova escrita de preguntes a desenvolupar.

Evidència2: Prova d'avaluació de les habilitats pràctiques (32% de la nota de l'avaluació única)

Consisteix en un conjunt d'activitats relacionades amb la part pràctica de l'assignatura.

Evidència 3: Treball monogràfic (20% de la nota de l'avaluació única)

Treball amb les mateixes característiques del "treball monogràfic" de l'avaluació continuada. En el cas de l'avaluació única, el treball serà presentat de manera presencial davant dels professors.

Recuperació de l'avaluació única

Es realitzarà el mateix dia de la recuperació de l'avaluació continuada. S'aplicarà el mateix sistema realitzat en la primera instància de l'avaluació única, a excepció del treball monogràfic del qual es conservarà la nota de l'exposició prèvia.

EL LLIURAMENT DE LA TRADUCCIÓ DE LES PROVES D'AVALUACIÓ PRESENCIALS ES REALITZARÀ SI ES COMPLEIXEN ELS REQUERIMENTS ESTABLERTS EN L'ARTICLE 263 I ES REALITZA LA SEVA SOL·LICITUD LA SETMANA 4 TELEMÀTICAMENT (EFORMULARI)
(més informació al web de la Facultat).

Bibliografia

Bibliografia

1. Biologia del desenvolupament

1.1. Bibliografia fonamental:

Sadler TW (2019) Embriología médica de Langman 14ª edición. Wolters Kluwer/Lippincott Williams & Wilkins, Buenos Aires. (Manual de referència) Disponible en línia a les Biblioteques UAB

1.2. Bibliografia complementària:

Carlson BM (2020) Embriología Humana y Biología del Desarrollo. 6a edición. Ed. Elsevier, Madrid.

Embryology UNSW Australia https://embryology.med.unsw.edu.au/embryology/index.php/Main_Page

2. Neonatologia

2.1. Bibliografia fonamental:

José María Ceriani Cernadas, Gonzalo Mariani Ernesto, A. Lupo Alejandro Jenik (2018). Neonatología práctica. Editorial Médica Panamericana. (Manual de referència)

John P. Cloerty, Ann R Stark (2017). Manual de neonatología. Lippincott, Williams and Wilkins.

Morris S, Klein M. Pre-feeding skills: a comprehensive resource for mealtime development, 2nd ed. San Antonio, USA: Pro-ed; 2000.

American Speech-Language-Hearing Association (ASHA) Roles and Responsibilities of Speech-Language Pathologists in the Neonatal Intensive Care Unit. Guidelines 2005. Disponible en:
https://egrove.olemiss.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1528&context=hon_thesis.

Rodríguez S, De Ribera CG, García MPA. El recién nacido prematuro. Protocolos Diagnóstico Terapéuticos de la Asociación Española de Pediatría AEP. Neonatología. 2008;2(8):68-77

2.2. Bibliografia complementària:

Garcia-Ezquerro, R. - Paniagua J - Giménez, P - Murciego, P - De Almeida, M. Abordaje a la disfagia pediátrico-neonatal. 1ª edición junio 2022. Editorial Elsevier ES

Rosa Sampallo Pedroza (2015). Neonatos y lactantes menores: guía orofacial y deglutoria. Evaluación, diagnóstico e intervención terapéutica. Universidad Nacional de Colombia.

Programari

Per el desenvolupament de l'assignatura és suficient amb el paquet Microsoft Office.

Us de la IA: Ús permès: En aquesta assignatura, es permet l'ús de tecnologies d'Intel·ligència Artificial (IA) com a part integrant del desenvolupament del treball, sempre que el resultat final reflecteixi una contribució significativa de l'estudiant en l'anàlisi i la reflexió personal. L'estudiant haurà d'identificar clarament quines parts han estat generades amb aquesta tecnologia, especificar les eines emprades i incloure una reflexió crítica sobre com aquestes han influït en el procés i el resultat final de l'activitat. La no transparència de l'ús de la IA es considerarà falta d'honestat acadèmica i pot comportar una penalització en la nota de l'activitat, o sancions majors en casos de gravetat.

Grups i idiomes de l'assignatura

La informació proporcionada és provisional fins al 30 de novembre de 2025. A partir d'aquesta data, podreu consultar l'idioma de cada grup a través d'aquest [enllaç](#). Per accedir a la informació, caldrà introduir el CODI de l'assignatura

Nom	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(SEM) Seminaris	111	Català	segon quadrimestre	tarda
(SEM) Seminaris	112	Català	segon quadrimestre	tarda
(TE) Teoria	1	Català	segon quadrimestre	tarda